

Posudek vedoucího bakalářské práce

**Společné znaky judaismu a náboženské společnosti
„Svědkové Jehovovi“ se zřetelem k území České
republiky**

Autor: Zuzana Kutinová

Cílem bakalářské práce Zuzany Kutinové je zkoumání společných znaků mezi Náboženskou společností Svědkové Jehovovi a judaismem na území České republiky. Předložená práce, odevzdaná 6. 8. 2023, má 116 stran. Vedle Úvodu a Závěru sestává z pěti kapitol, obsahuje českou a anglickou anotaci, český a anglický abstrakt, šestistránkový Seznam použitých informačních zdrojů a rozsáhlé přílohy, kde najdeme rozhovor s tiskovým mluvčím Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi panem Davidem Kullou, dále rozhovor s členkou společnosti paní Ludmilou (75 let), členem společnosti panem Miloslavem (78 let) a s panem Tomášem (22 let). Na str. 105 se nachází dotazník, na který autorce reagovalo deset členů, jejichž odpovědi jsou následně graficky vyhodnoceny. Na str. 114–116 pak najdeme ukázkou věroučných materiálů a srovnání registrace Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi s Federací židovských obcí v České republice ve smyslu práv, která byla těmto náboženským směrům státem přiznána. Vedle již zmíněných rozhovorů autorka zhodnocuje také svou účast na setkání sborů v Praze a v Benešově. Souběžně s hlasem členů společnosti dává zaznít literatuře a přednáškám dostupným na webových stránkách <https://www.jw.org/cs/>. Všechny zdroje, ze kterých autorka vychází, jsou pro práci zcela relevantní. Zdroje autorka systematicky reflektuje.

První kapitola práce s názvem „Dosavadní přehled stavu poznání“ shrnuje vznik a rané dějiny společnosti, pojednává o postavě jejího zakladatele C. T. Russellovi a jeho pokračovateli J. F. Rutherfordovi. Kapitola si všímá radikalizace členů hnutí předpověďmi konce milénia a líčí výzvy, kterým museli členové hnutí v USA čelit pro svou politickou neutralitu. Závěr kapitoly popisuje chronologii lidských dějin z pohledu příslušníků společnosti. Práce konstatuje, že ačkoli jde o náboženský směr starý již cca 150 let, stále plně nedošlo k procesu jeho denominalizace. Druhá kapitola s názvem „Historie ve vztahu k území České republiky“ popisuje dějiny společnosti na našem území od dob Rakousko-Uherska, vykresluje perzekuci společnosti v období Protektorátů, v období komunismu a následně pojednává o situaci dnešní. Popisuje uznání společnosti státem a jeho současnou demografii. Souběžně s dějinami společnosti práce shrnuje dějiny Židů ve 20. století se zřetelem k antisemitismu nacistického Německa a masovému vyvražďování židů v koncentračních táborech, kde zahynulo také

mnoho příslušníku Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi. Kapitola třetí s názvem „Metody výzkumu“ popisuje metodologii práce. Hlavní výzkumná otázka zní „Existují nějaké společné znaky Svědků Jehovových s judaismem?“ Tato otázka je vznášena prostřednictvím podrobnějších otázek dílčích, jejichž zodpovězením se autorka snaží potvrdit či vyvrátit hypotézu, že mnoho členů Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi nemá na židovskou víru vyhraněný názor, nebo ji odmítá a mnozí z nich nebudou schopni tento svůj postoj zdůvodnit.

Krátká kapitola „Sběr a analýza dat“ popisuje autorčiny zdroje a kapitola pátá přináší odpověď na položené otázky, které se týkají historických souvislostí mezi společností a judaismem, přístupu k holokaustu, otázky slavení podobných svátků, dietetických předpisů a každodenní spirituality. Autorčina badatelská práce potvrzuje její původní hypotézu. Členové Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi hlubokou souvislost s judaismem nepocítují. K judaismu se staví neutrálně či jej dokonce odmítají. Spojnic v podobě společného utrpení v koncentračních táborech, tematizace kontaktu s krví a slavení svátku 14. dne měsíce nisan si vědomi jsou, snaží se je ovšem chápat autonomně. Z autorčina pozorování vyplývá, že při veřejných bohoslužbách obou zkoumaných náboženství se ženám dostává menšího aktivního zapojení než mužům.

Práce Zuzany Kutinové je plná zajímavého obsahu. Vážím si zaujetí, s jakým Zuzana Kutinová práci vytvářela a jejího úsilí při vyhledávání členů ochotných poskytnout rozhovor a odpovědět na zasláné otázky. Zuzana Kutinová shromáždila pro religionistiku velmi cenné materiály a osobní výpovědi. Práce je rozsáhlá a pozoruhodná pro velkou šíři svého zorného pole. Její velikou slabinou je ovšem stránka jazyková. V práci se nachází mnoho gramatických chyb, místy je psána spíše hovorovým jazykem, některé její pasáže jeví znaky nedokončenosti a práce obsahuje také jednu chybu faktickou, a sice konstatování, že k registraci Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi došlo roku 1993 dle zákona č. 3/2002 Sb. (s. 46). Práci vnímám jako obhájitelnou. Pro popsané jazykové nedostatky ji však naneštěstí nemohu hodnotit jako lepší než dobrou (3).

V Kolíně

1. 9. 2023

ThDr. Ivan Kohout, Th.D.

